

UKRAINIAN LABOR NEWS

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня знаходяться в Укр. Роб. Домі, на р. вулиці Пritchard і McGregor Street, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

САККО Й ВАНЗЕТИ НЕ ПОВИННІ ЗГИНУТИ!

ВІДОЗВА Ц.В.К. КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ КАНАДИ.

Комуністична Партія Канади закликає робітників цієї країни не припинювати масових демонстрацій протесту проти легалізованого морду двох смілих борців робітничої класи — Сакка й Ванзети. Тільки мобілізація мільйонів робітників по цілій світі, масові протести перед американськими посольствами й консульствами, петиції, резолюції і ріжкого рода демонстрації спасли поки що життя Сакка й Ванзети. Цим масовим протестом треба завдячити й те, що їх страчення відложено до 22. серпня. Тільки могутній голос робітництва, а не нагальська й справедливість спонукали босів до відложення виконання смертного вироку над Сакком й Ванзеті. Коли-б робітництво не підняло було свого могутнього голосу в їх обороні, Сакко й Ванзети давно вже були-б заморожені.

Але речінець відложення екекції короткий. Робітництво мусить стояти даї на сторожі. Воно не сміє дати себе приспати в боротьбі за визві Сакка й Ванзети. Капіталістичні можновладці з Масечузетс без сумніву числять на те, що буря протестів притихне на кілька днів і що вони зможуть невдовзі спалити двох каяових братів на електричній кріслі.

Тому саме робітництво мусить провадити даї з подвійною енергією свою масову акцію проти такої жахливої маніфестації класового суду.

Комуністична Партія закликає кожну робітничу організацію в цій країні використати цих дванадцять днів для напруженої агітації й звернути всю енергію в тім напрямі, щоб ця агітація за врятування Сакка й Ванзети від електричного крісла нашла свій вислів в масовій демонстрації об'єднаних дав робітництва при кінці тижня — в суботу й неділю, тобто 20. й 21. серпня.

Кожний член Комуністичної Партії зокрема хай буде готовий до участі в цих демонстраціях. Ми закликаємо до цього кожну трейд-юнію, кожну центральну раду Партії Праці, кожну фармерську організацію.

Хай живе демонстрація єдиного фронту проти класового суду! Сакко й Ванзети не повинні згинуть!

Ц.В.К. К.П.К.

ВТІК ПЕРШІЙ ЩУР З ПОТАПАЮЧОГО КОРАБЛЯ.

Кажуть, що щур потапаючого корабля не чекає, щоб потонути разом з кораблем, але кидатись у воду й тоне скорше. Ще пару щурів тому назад доносили телеграми, що армія генерал-бандита Чан Цю-Ліна побиває армію генерал-зрадника Чан Кай-Ші, наступаючи на Нанкін і Шангаї. А ось телеграма з Шангаю з 15. серпня доносить, що Чан Кай-Ші зреагував, покинув свою армію (розбитий) і свій уряд (безпорадний) у Нанкін, втік до свого рідного села, 100 миль на південь від Шангаю, записавши у своїй декларації, що він виває руки від усього. А за ним чкурнув і його уряд з усіма манатками.

Причина резиґнації Чан Кай-Ші — втрата довіри до него народу — "нездужає" — широкую.

Історія діяльності Чан Кай-Ші вквортці така: головний командант кантонської революційної армії; побідний наступ той армії з Кантоном аж до Ганкова, Нанкина, Шангаю; зрада революції, розкол Кумінтану й формування "поміркованого" уряду під його промовою в Нанкін; п'ятнадцять мільйонів доларів від чужинських імперіалістів, сварка з ганковським урядом, переговори з Чан Цю-Ліном і розстрілювання комуністів та розбивання трейд-юнії в Шангаю; невдача переговорів з Чан Цю-Ліном, угода з Фен Ю-Сяном, даїше знищення робітничих організацій; поразка на фронті проти Чан Цю-Ліна — втеча.

Втеча з декларацією. А в декларації нарікання на брак довіри народу, на слабкість здоров'я... Сам Фен Ю-Сян радив йому зреґнувати. А в декларації — три заповіті. Перший — поклик до ганковського уряду, щоб цей перейшов до Нанкина, перебрав там владу, скомпозував те, що розбив Чан Кай-Ші і... змінив фронт проти Чан Цю-Ліна.

Другий — радить ганковському уряду зібрати свої війська, розкидати по провінціях Гуан, Гуїне і Кінсі (для здушення селянських повстань), "відкинути всякі упередження" й всі сили кинути проти північних генералів.

Третій заповіт — викинути всіх червоних членів з Кумінтану.

Такі три заповіті лишив перший щур втікаючи з потапаючого корабля першої фази китайської революції, що його сам він запровадив на контрреволюційний камінь. Гріш ціна тим заповітам. Ніхто їх не послухає, а коли хтось і піде за ними, то заїде туди, куди зайшов сам їх автор.

Чан Кай-Ші воював, побідавав, був героєм, поки мав своїм дорадником Бородіна, поки волею чи неволею йшов сам під керівництвом революційних людей, поки комуністи, робітничі та селянські організації вірили, що він бореться за справжнє визволення китайського бідного, поневоленого народу. Не Чан Кай-Ші, не його армія, але революційне робітництво відвоювало для него Шангаї, Нанкін, Пуков. Коли-ж він почав за це нищити робітничу селянську організації, відрубавши комуністам голови, то втратив довіру мас, лишився лише із зграєю мільтаристів, яких навіть розторожена армія Чан Цю-Ліна розбила.

Подібне сталося і з ганковським урядом. Як тільки Чан Кай-Ші зрадив революцію, всі революційні сили згуртувалися

довкола ганковського уряду, що остав вірний заповітам Сун Ят-Сена. Не дваличсь на величезну рану, заподіяну зрадою Чан Кай-Ші, ганковський уряд, поставивши своїм командантом Фен Ю-Сяна, в короткому часі розбив війська Бу Пей-Фу і Чан Цю-Ліна та прогнав їх за Жовту ріку. Але як тільки й ганковський уряд почав душити селянські повстання, розстрілювати комуністів; як тільки він позбувся своїх кращих комуністичних дорадників; як тільки від него втікли Евген Чен, дружина Сун Ят-Сена — він так само лишився бездушним, як і уряд Чан Кай-Ші.

Зграя мільтаристів перемістилася. Вона розторожила робітничо-селянські організації, відобрала в працюючих надію на повне економічне й політичне визволення й тепер сама втікає з потапаючого корабля.

Тим краще. Працюючі маси китайського народу найдуть в собі ще стільки сили, щоб взяти судбу власного визволення у власні руки. А тоді пригадають вони зрадникам їх чорні діла.

УКРАЇНСЬКА ЖОВТОБЛАКИТЬ КАЗИТЬСЯ.

Ще ніколи, навіть в часі активної боротьби з радянським урядом в 1919 і 1920 роках українська жовтоблakitна контрреволюція так не скажилася, не накидалася так, не провокувала так проти радянської влади, як тепер. Вся націоналістична преса в Галичині бреше, нападає на радянську владу, стає відкрито на бік польської шляхти. Своїми мучениками "за національну ідею" зробила вона останніми часами т.т. Шумського, Максимовича, Хвилюючого.

Але під цим всім криються польські злоті, англійські фунти, костомаха в передпокою пана. Всі ці надії на кусок фляки з рук пана воскресла в українській недоробленій буржуазії остання кампанія міжнародних капіталістів, а англійських в першу чергу, проти Радянського Союзу. До Варшави почали з'їздатися "українські народні дітичі" (типу Чан Кай-Ші) з Праги, Парижа, Львова. З Америки поїхав вже також Осип Назарук і, як каже "Діло", іде також Цегельський. Польська шляхта тиняться ціми зрадниками, гладить їх проти шерсті, хвалиться ними перед французьким урядом.

Польська дипломатія в Парижі, як доносить "Українські Вісті", звернула увагу французького уряду на те, що вибори до місцевих рад на землях Західної України "показали людялізм Росії в Галичині відносно польської держави".

Шляхта хвалиться, що:

"Найбільша українська політична партія, Українське Національно-Демократичне Об'єднання (УНДО), підчас виборів відмовилася від всякої протипольської пропаганди і виявила розуміння інтересів польської держави".

Так польська шляхта хвалиться українськими "народними дітичами": адвокатами, полами, кооператорами, верховодами "націоналістичної" політики на Західній Україні.

На іншому місці цього числа "У.Р.В." ми мистимо кілька тайних документів зрадництва тих, що звуть себе "націоналістами", а на ділі є продажними душами, що за панську ласку й маму рідно просять, а не тільки краді. Та, тепер їх руки короткі, і не допоможуть їм ні польські злоті, ні англійські фунти, ні союз з Миколаєм Миколаєвичем. Іхня пісня вже відспівана.

ВРЯТУЙТЕ САККА Й ВАНЗЕТИ!

Страчення Сакка й Ванзети відложено до 22. серпня. Це раз натиск робітництва цілого світа, що своїми протестами проти легалізованого морду двох італійсько-американських робітників змобілізував величезні маси працюючих та вступивши врятувати Сакка й Ванзети з воїно електричного крісла.

Вартовий стейтвоті тюрми й брат по факсу судді Теєра й губернатора Фуллера, левчи чи вступив приховати свій жал з того приводу, що у него з рук вирвано жертву. Селестіно Маддеросові, який добровільно прийнявсь до злочину, що за нього засуджено Сакка й Ванзети, продовжено також речінець його страчення до того самого дня. А тимчасом судові власті в Масечузетс розкладають ріжні пропозиції й петиції оборонної ради для нового суду.

Робітництво не сміє чекати спокійно, поки йому під ногами не виросте трава в найбільших кількох днях. Боротьбу за врятування Сакка й Ванзети з темної долини смерті треба повести з подвоєною силою.

Бувало вже й давніше таке, що капіталістична класа подавалася перед гнівом працюючої класи, але лише так довго, доки не проминула; буря опісля вона знову збралася за виконання своїх провокаційних намірів. Капіталістична класа в Масечузетс і Злучених Державах в цілості числять на те, що через відложення речінець екекції на кілька днів їй вдасться приспати свідомість міжнародного робітництва. Нашою відповіддю на це хай буде: Сакко й Ванзети не повинні вмерти!

Справа Сакка й Ванзети, є справою всього робітництва світу в його боротьбі проти капіталізму. Масові демонстрації в усіх європейських столицях, в усіх містах і місточках Полудневої й Північної Амери-

ки є спрямовані не лише проти самого Фуллера або Теєра. Так саме й страйк біля пів мільона робітників в Нью Йорку не був звернений проти самого судівництва в стейті Масечузетс.

Мобілізація всіх сил робітництва має на меті боротьбу проти всіх таких Фуллерів, Теєрів і Масечузетсів — як проти символів капіталістичного ладу.

Ще в який інший справи від часу світової війни міжнародне робітництво не виявило стільки солідарності в почуваннях і в діяльності, як в обороні Сакка й Ванзети.

Тож хай всі вчя й демонстрації на протязі тих кількох днів створим речінець екекції своїм розміром перевищать всі попередні масові виступи робітництва.

Хай повстане єдиний фронт для єдиної діяльності в тім напрямі, щоб розуміння імені Сакка й Ванзети вшепити в серця всього працюючого населення нашої країни. Підм за приміром робітників Нью Йорку, Тампа, Буенос Айресу і в інших містах та організуємо протестаційні страйки. Це є політичні страйки першорядної ваги. Всі великі заповіті робітничого руху в його боротьбі проти капіталізму, всі надії на новий суспільний лад містяться в такій діяльності.

Робітники, організуйте масові демонстрації для остаточного врятування життя двох чесних пролетарських борців — Сакка й Ванзети!

Сакко й Ванзети не повинні вмерти!

("Воркер")

МУЗЕЙ ІМ. М. КОШЮБІНСЬКОГО У ВІННИЦІ.

Під цю пору переводяться роботи по реставрації будинку Кошюбінських у Вінниці, в якому має бути заснований Музей. Перед будинком буде сквер, а в йому поставлений пам'ятник письменникові.

ПОДІЇ В РІЖНИХ КРАЇНАХ І ОРГАНІЗАЦІЯХ

ЛІЦАРІ "ПАН-АМЕРИКАНІЗМУ".

В кількох словах про самий "пан-американізм". "Пан-американізм" для американської буржуазії, це те саме, як колись в Європі "пан-славизм" для російської буржуазії, як і "пан-азіатизм" для найсильнішої в Азії японської буржуазії — є маскою, щоб під прапором об'єднання Північної й Полудневої Америки віддати під американський півкулі імперіалістам Злучених Держав.

Пан-американський союз сфабрикований у Вашингтонському державному департаменті. До него входять представники урядів Злучених Держав і деяких держав латинської Америки. Опорою союзу є відомо доктрина Монро: "Америка для Американців". Це лише на зверх так, а на ділі — "Вся Америка для американських капіталістів".

На ту доктрину перейшла й Американська Федерация Праці. Вона також з легкої руки Монро та теперішніх її провідників, каже, що робітництво Північної й Полудневої Америки повинно стати під керівництво лідерів Американської Федерация Праці. Щоб заманити робітництво в цю ласку, лідери А.Ф.П. видавали "Пан-американську Федерацию Праці" та прицепили її також до доктрини Монро (до вола капіталістів Злучених Держав).

Недавно відбувся в Злучених Державах конгрес цієї Пан-американської Федерация Праці, на якій вирішено, що кимунізм є ворог робітничого руху на обох півкулях Америки, "бо він хоче підірвати трейд-юнійний рух". Тому його треба поборювати. Треба поборювати тому, що комуністи викривають злодійства північно-американських капіталістів в Мексику, що вони вказують на грабіжницьку інтервенцію Злучених Держав в Нікарагуї, на розстрілювання там населення з літаків; що комуністи вказують на провідників той самої Пан-американської Федерация Праці, як на продажних наймитів американської буржуазії, що хоче підбити працюючі ма-

ЛІЦАРІ ЧОРНО-ФАШІЗМУ.

Таки то лицарі з-під темної зявди пан-американізму. Такі то лицарі з-під темної зявди пан-американізму. Такі то лицарі з-під темної зявди пан-американізму.

Англійський міністер внутрішніх справ Джойнсон-Гікс, на бенкеті в честь італійського посла в Лондоні, схарактеризував Муссоліні, "як чоловіка, що його музичність і рішучість натхнули Італію до новий шлях розвитку, і що він дав відрічь державного діяча для інших країн".

А робітнича газета "Дейлі Гералд" дістала відомості, що в Італії тепер велика економічна криза, що в половині липня відбулися великі заворушення в Ладді, Турині, Мілані. Сотки безробітних разом з жінками й дітьми демонстрували вулицями; поліція розгонила демонстрантів, багатьох, в тому числі й жінок, тяжко побила і дуже багато арештувала. В Турині фашистська міліція не могла справитися, то викликано було війська. За останніх два місяці арештовано коло 2,000 осіб.

Цікаво, що ані одна з буржуазних англійських газет цієї вистки не подала. І якже-ж можна перечити англійському міністрові внутрішніх справ, що так похвально висловився про фашистський рай і його фашистського Адама.

ДЕ ДВА БЮТЬСЯ, ТАМ ТРЕТІЙ КОРИСТАЄ.

Бачимо з телеграфічних доносень, що за останні дні армія північного китайського генерала-бандита Чан Цю-Ліна розбила війська генерал-зрадника Чан Кай-Ші й загрожуює Шангаї та Нанкінові. Так воно завжди буває із зрадниками. Так воно завжди буває там, де в революційно-народну партію напхаеться ріжних генералів та губернаторів чи буржуазної інтелігенції. За часів царизму соціял-революціонери були революційною партією. Але за часів уря-

дування Керенського-юдоли до цієї партії полізла всяка буржуазна гниль, та партія стала контрреволюційною.

Те саме сталося з ріжними українськими "революційними" організаціями за часів Центральної Ради та петлюрівської директорії — без території.

Кумінтан, китайська народна революційна партія, що в початках свого розвитку так масово зрушила до визвольної боротьби китайські працюючі маси, почала розкладатися, перетворилася в зброю гуртка авантюристичних мільтаристів. Від керівництва партії втікли — дружина Сун Ят-Сена, Евген Чен і інші, з її "революційного уряду" виступили комуністи. Першого зрадника Кумінтану й ідей Сун Ят-Сена бе вже Чан Цю-Ліна, а невдовзі він піне бити й ганковських зрадників.

Така бо доля всіх зрадників революції. І на цем повинні вникати працюючі маси всіх країн.

А НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ КИПИТЬ.

Як божевільна — вчепилася вся націоналістично-юдівська преса в Галичині Радянської України. Вона переповнена ріжними брехмиами про повстання на Україні, ріжними фабрикованими дописами, що неначе-б то Шумського та багато Галичан заслано на Сибір, що усеумен Чубаря, а назначено Мануїльського, що на Україні бушує "національна стихія", що там "кипить".

Так, треба признати, що там кипить. Так кипить, що кожна контрреволюційна гадина, тинх ундівця, гетьманчи чи петлюрівчи, як тільки посміє вскочити в той окрип, то вискочить з него без шкіри й без мисця.

Навіть Пилсудський не допоможе; "тридцять-тисячна канадійська армія" — не допоможе; союз Скоропадського з Миколаєм Миколаєвичем не допоможе.

Так на Радянській Україні кипить... По більшовицькому. Це-б пак! Десятий рік вже палять під більшовицьким котлом — і щоб не кипіло? Кипить і кипитиме.

НАЙНОВІШІ ДОКУМЕНТИ ЗРАДИ Й ПРОДАЖНОСТІ.

"Українські Вісті", що виходять в Парижі під редакцією Льва Боршача, почали друкувати даїше серію документів зрадництва й продажности петлюрівців, ундівців та гетьманців. На цему місці ми подаємо кілька з них, які говорять самі за себе.

ЛИСТ ТОКАРЖЕВСЬКОГО ДО ЛЬВІЦЬКОГО.

Бюро Міністра закорд. справ в Парижі, 13. січня, 1927.

До ц. Голови Директорії УНР. Делеґація УНР, що провадить тепер перемови з англійськими "представниками", ділячи до порозуміння в ріжних питаннях економічних та фінансових. Одначе, таке важке й політичного значення питання — організації закордонної армії УНР і питання підлеглости цієї армії верхівній владі УНР, це не вирішено.

Англійці вважають, що армія УНР не мусить бути зформована, як закінчена одиниця, себ-то говорючи більш точно, що вона мусить бути організована на принципі повстанських відділів.

Вони підкреслюють між іншим, що це питання мусить бути вирішено в залежности од країни, в якій армія зформована, се-то, в порозумінні з урядом цієї країни.

З цього приводу, я запрохав поясненя у посла в Англії. Я довадася, що англійські експерти, з якими наші делеґати перемовляють, не є уважливими розрішати питання цього порядку, що вони мусять бути вирішені в Лондоні в присутности делеґата УНР.

І. Токаржевський-Карашевич

ЛИСТ С. ФЕДАКА ДО СВОГО ЗЯТЯ, КОНОВАЛЬЦЯ.

Львів, 12. П. 27.

Дуже довірно. Дорогий Геня!

Я одержав твого листа, але за браком часу не міг зразу відповісти. Я маю багато праці, мушу бігати сюди-туди і брати участь до цього в ріжкого роду засіданнях, які одбирають стільки часу й сил, що я не міг найти вільної хвилини.

У мене нічого не змінилось, життя іде своїм звичайним шляхом. Але події, що характеризують наше політичне життя як тут, в Галичині, так і в Волині і в столиці Польщі, в Варшаві, багато цікавіші.

Почну з Варшави. Життя кипить там. Польща гарячково озброюється і готується до війни на вестру. Пилсудський не звертає уваги на напади лівих. Кожний тепер знає, що він може робити все, що він хоче, не звертаючи уваги на опозицію. Так, в українському питанні він бере річі з їх реального боку, вважаючи, що криза, що зростає з дня на день у більшовиків і припущення міжнародних затрудушень, що зв'язані з конфліктом Англії з Китаєм і через це з

Радами, дають добру нагоду покласти кінець більшовицькому режимові на Україні. Англія прихильна є до незалежності Української Держави і піддержує польські зусилля в цьому змислі. Факт, що Англія дає значну фінансову підтримку УНР, немаловажний.

Одже швидко зрозуміло, що гасло звільнення України находить зараз грунт і відгук більш прихильний в галицькому суспільстві, тим більше, що польський уряд, хоч повола, але починає задовольняти реально наші прохання. Візьмоме, приклад перенесення хліборобської Академії з Подєбрад на Волинь; ця справа остаточно вирішена. Правда, цього не можна сказати відносно університету, але це питання є, одначе, на добром шляхові. Одначе, найбільше увага політиків наших і польських на правленні перш за все на необхідність об'єднати всі зусилля, щоб остаточно перемогти більшовиків. Ця справа вимагає концентрації всіх наших зусиль в одному напрямку, тим більш, що проектується швидко почати організацію легіону.

Скільки зусиль це вимагатиме, ти, як військовий, це добре зрозумієш.

Я кінчаю, бо спішу на одну конференцію. Я тоби це нагаду, що Смаль-Стоцький! приїздив до Львова по політичну і університетських справ. Ще нема остаточних наслідків, але справа посувається.

С. Федак.

Директор "Дністра", Віломий ундівць. З його доповідю одружився Коновалець.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті"!

Коновалець. Добре відомий на Україні з часів 1918-1919 р. Втік з Галичини в 1922 р. і тепер перебуває в Берліні, де "працює" в контакті з німецьким штабом.